

סימן: א"ב מרובע. 21 בתים בני שתי מחרוזות כל אחד. בכל מחרוזת ארבעה טורים – הטור השלישי פותח ב"טל" (בקצת כ"י הטור השני סוגר – במקום זה – עם "טל"). במחרוזת הראשונה שבכל בית משולב שם החודש ומזלו לסירוגין. במחרוזת השנייה רומז ל"יב השבטים (החל בבית השלישי ועד לבית הששה-עשר). בין הבתים לסירוגין פסוקי מקרא לפי הסדר: תורה, כתובים, נביאים. – א 5126.

אֱלִים בְּיוֹם מַחְסָן / חָלוּ פָנֵי מְנוּסָן
טל אֲוֵרוֹת לְנוֹסָסָן / לְהַטְלִילָם בְּעֶצֶם נִיסָן:
אֲשָׁאֵלָה בְּעֶדֶם מַעַן / גְּבוּרוֹת טל לְהַעֲן
טל אָב הַבְּטָח לְשַׁעַן / יִתֵּן לְהַמָּתִיק לַעַן:

בְּכַתוּב בְּתוֹרָתָךְ. וְיִתֵּן לָךְ הָאֱלֹהִים מַטְל הַשָּׁמַיִם וּמַשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְרַב דָּגָן וְתִירָשׁ: (בר' כז, כח)

בְּשִׁמְךָ טל אֲטָלָה / בְּיִלְדוֹת טל לְהַטְלָה
טל בּוֹ אֵיתָן מַטְלָה / בְּדִיו יָרְעוּ כָמוֹ טָלָה:
בְּרִית כְּרוּתָה לְרֹאשׁ אָבוֹת / חִילָיו בְּטַל לְהַרְבּוֹת
טל בַּל-יִזְיֹז מִבְּנֵי אָבוֹת / לְהַרְסִיס עִם נִדְבּוֹת:

בְּכַתוּב בְּדִבְרֵי קֹדֶשְׁךָ: עֲמֵךְ נִדְבַת בְּיוֹם חִילָךְ בְּהַרְרֵי קֹדֶשׁ מִרְחֶם מִשְׁחָר לָךְ טל יִלְדָּתֶיךָ: (תה' קי, ג)

כ"י: כנ"ל (ר' עד 56); קטעי גניזה: גא¹ (עד 52) גא⁶ (47-13), מחוק הרבה) גב¹ (24-1) גל² (47-33) גל⁵ (רק הכותרת) גנ¹ (11-1) קרוע ומחוק) גפ¹ (39-32) גק⁶ (42-34) גק¹¹ (משורה 77) גק¹⁵ (80-59) גק¹⁷ (16-1) גק²⁵ (25-12) גק²⁷ (משורה 24, מטושטש) גק³⁵ (19-8) גק³⁹ (26-1) גק⁴³ (34-1) גק⁴⁵ (48-25) גק⁴⁷ (72-60) ||

כותרת: סדר מ' סדר פסוקים גא¹ אר"א (גם גב¹) סדרא גל⁵ גופה גק¹⁷ | בפסוקים: 'בתורתך' 'דברך קדשך' 'על יד נביאך' חס' גא¹גק¹⁵גק³⁵ 1 חלו: חלו מ' חלו ו נא הוסיף * 2 טל בסופי שורות 1 ו 3 בכל הבתים גב¹גל²גק²⁷גק³⁵ | להטלילין ל* להטליל גק⁴³ 4 הבטח חס' ק | לשען: בו להשען פ | יתן: לניניו הוסיף גק³⁹ 5 טל(1): בטל גא¹גב¹גק¹⁷גק³⁹גק⁴³ * חס' (עם רוח) ג | להוטלה גק³⁹ 6 בו: בן (!) גא¹גב¹גק⁴³ | מאיתן ו איתן בו ק | לרעות גק¹⁷גק³⁹ 7 לראש חס' צ' | חילי ין | כטל אכף* בו ר 8 יחז גא¹גב¹גק³⁹גק⁴³ * | להרסיס: בו הוסיף

1 אלים כינור ישראל לפי הדרשה על "הבו לה' בני אלים", תה' כט א, במדרש שו"ט לפסוק זה. ביום מחוסן 'חסן' הוא נרדף ל'עצם' ור"ל 'בעצם היום', כלומר בצהרי היום, בתפילת מוסף (ראה לעיל, 'ארשה' שורה 22), ויש שפירשו ביום המחוסן בנסים, הוא יום א' של פסח. חלו התפללו. מנוסן כינור לקב"ה, ע"ש ש"ב כב ג ועוד, ור"ל אלהיהם. 2 טל אורות ע"ש ישע' כו יט. לנוססן להרימם, לנשואם ע"י טל אורות, ויש שפירשו 'לנוססן' לשון 'נסה עלינו אור פניך' (תה' ד ז), כלומר להאיר להם. להטלילם להוריד להם טל. בעצם באמצע, בטו' בחדש. 3 מען תשובה, שמיעת התפילה. להען לקרוא, כלומר להתפלל בשביל הקהל את תפילת גבורות טל. 4 אב לפי הפסוק דלהלן הכוונה ליעקב (עיין להלן בפירוש לשורה 6) אך רוב המפרשים פירשוהו על אברהם שהובטח לו טל, עיין לעיל 'ברעת' שורה 3 ועוד. לשען להשען על הטל שהובטח לאב. לען לשון לענה, כלומר מר, פרי לא מרצלח. 5 בשמן הפייטן פונה לאל. טל אטלה אסתוכך כבסוכה, כלומר בשמן אמצא מגן. בילדות טל כלומר בזכות טל של ילדות של אברהם (עיין לעיל 'ברעת' שורה 3). להטלה לזכות בטל. 6 בו בשלושה קטעי גניזה גורסים 'בן' ורומז ליצחק ולפי זה רומז לשלושת האבות (בשורות 4, 6, 7) קודם שמתחיל לרמז לייב השבטים (החל בשורה 11), ולפי זה גם מובנת יפה שורה 8 (ועיין בפיוט 'יפתח ארץ' בתפילת הגשם במחזור סוכות, עמ' 418). איתן כינור לאברהם. מוטלה משופע בטל, ולפי הגירסה הנ"ל ר"ל אשר נמשל לטלה, בפרשת העקדה. בדיו צאצאיו.

גִּזַּע כְּרִיב טַל מְשִׁיר / שְׁשִׁים וְאַחַת אֲרָחוּ בְּמִשְׁיָר

טל 10 גִּד לְצֶדֶם תִּיר / מִחֲמָשָׁה עָשָׂר בְּאִיר :

גִּיל טַל לְכָל־יְגָעִים / וְדוּדָאֵי בְּכוֹר בּוֹ רוֹגְעִים

טל גְּאוּלִּים בּוֹ גְּאִים / עִם כְּטַל נִשְׁאָרוּ בְּגוּיִם :

בְּכָתוּב עַל יַד נְבִיאָהּ. וְהִיא שְׁאֲרִית יַעֲקֹב בְּקֶרֶב עַמִּים רַבִּים כְּטַל מֵאֵת יְיָ כְּרִיבִים עָלֶי
עָשָׂב אֲשֶׁר לֹא יִקָּהָ לְאִישׁ וְלֹא יִיחַל לְבָנֵי אָדָם: (מִכ' ה, ו)

דוּפְקֵי דְלִתִּיךְ לְשׁוֹר / הַטְּלִילִם בְּמַעְגַּל מִשׁוֹר

טל דִּק לָמוֹ חֲשׁוֹר / עַד־קֶץ לְחִיכַת שׁוֹר :

15 דְּגָלִי אֲסוּר מוֹף עֲנָה / וְגִיא וְדִגְגִיָּה תַעֲנָה

טל דְּשִׁאִימוֹ יַחְנָה / כְּטַל סְבִיבוֹת הַמַּחְנָה :

בְּכָתוּב בְּתוֹרָתָהּ. וְהִיא בְּעֶרֶב וּתְעַל הַשָּׁלוֹ וּתִכַּס אֶת הַמַּחְנָה וּבְכֶקֶר הֵיחָהּ שְׂכַבַת הַטַּל סְבִיב
לַמַּחְנָה: (שִׁמ' טז, יג)

ק* 9 רִיבִיב גִּק⁴³ | מִשִּׁיר: שִׁיר גִּק³⁹ | אַחַת ו' וְאַחַד ׀ כְּמִשׁוֹר גִּק³⁹ 10 טַל חֲסִי ג' | גִּדְגָד צ | לְצִידִים גִּא' |
בְּחִמְשָׁה ס' 11 לְבַל א | דוּדָאֵי ׀ דוּדִיר מ' | רִגוּעִים גִּק¹⁷ גִּק³⁹ ל* פ* צ 12 גִּאִים: נוֹשְׁעִים גִּק³⁹ | כְּטַל: טַל
צ' | נִשְׁאָר גִּב' 13 לְשִׁיר ס' פֶּקֶק לְשׁוֹר אֹרֶץ | תְּטִילִים גִּא' | לְהַטְלִילִם גִּא' חֲחֶמֶן נָה* | הַטְלִילִם גִּק¹⁷ כ' פֶּקֶק לְהַטְלִילִם
ל* | לְהַפְגִיעַ גִּק³⁹ | לְהַרְגִיעַ הוֹס' גִּק¹⁷ | מַעֲגַל גִּבִּיץ כְּעָגַל כ' פֶּקֶק * עֲגַל גִּק³⁹ 14 וְדוּק גִּק³⁹ | לְחִיכַת גִּק¹⁷ | לְחִיצַת
גִּק³⁵ 15 אֲסוּר גִּל* ס' צ אָסִיר ק אִיסוּף גִּב' | מוֹף: סוּף גִּק¹⁷ (וְחוּקוֹן) חֲסִי צ' | וְגִיא... תַעֲנָה אַחֲרֵי טַל... יַחְנָה
גִּק²⁵ | וְגִי גִא' גִיא וְחֶמֶן נָה* וְהָאֶרֶץ גִּק⁴³ חֲסִי צ' | דִּגְגִיָּה גִק¹⁷ גִק⁴³ ס' פ' * דִּגְלִיָּה בַל גִּא' וְרִגְמִיָּה צ וְדִשְׁאִיָּה

יִרְעוּ כְּמוֹ טַלָּה כְּלוֹמֵר יִשְׁכְּנוּ בַטַּח. 7 בְּרִית כְּרוּתָהּ וְכִי כִנִּי שוֹרָה 5. חִיילִי צִאצְאִיר. 9 גִּזַּע כְּרִיב וְכִי כְּכָתוּב דְּלֵהֲלֵן
וְרִל עִם יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא גִזַּע מִשְׁיָר (בֵּין הַגְּרִיזִים) וְהוּא כְּרִיב טַל (חֲכִיב לְקַבֵּה). שְׁשִׁים וְאַחַת אֲרָחוּ אֲכָלוּ שְׁשִׁים וְאַחַת
אֲרָחוּת. בְּמִשְׁיָר בְּמָה שֶׁנִּשְׁאָר לָהֶם מִן הַמִּצּוֹת שֶׁהוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם, לְפִי דְבַר ר' שִׁילָא בְּמִכִּי יִסַּע א, ע"מ 159. 10 טַל גִּד
כִּינּוּי לְמֵן ע"ש וְהֵמֶן כּוֹרַע גִּד (בְּמ' יא ז) וְדִרְשָׁת ב"ר סו ג, ע"מ 747: 'מִטַּל הַשָּׁמַיִם, זֶה הֵמֶן'. לְצִידִים לְמוֹזֶנֶם (כְּגוֹן יְהו' ט ה).
תִּירִיר ר"ל נִבְדָק וְנִבְחָר (עֵינִן בְּמ' י לג לְתוֹר לָהֶם מְנוּחָה). מִטְוִי בְּאִיר יוֹם בּוֹא יִשְׂרָאֵל לְמַדְבַּר סִין, מְקוֹם שֶׁם יִרַד לָהֶם הַמֶּן.
לְפִי שִׁמ' טז א. 11 גִּיל טַל מְכָאן נִתֵּן תִּיאוּרִים כְּלָלִים עַל הַטַּל. וְדוּדָאֵי בְּכוֹר דוּדָאֵי רְאוּבֵן (בְּר' ל יד) וְהֵם מִשְׁמִשִּׁים
כְּדוּגְמָה לְבִרְכָה שֶׁהַטַּל מְבִיא לְצִמְחִים. וְשֶׁשְׁפִירְשׁוֹ שִׁדְדָאִים הֵם כֹּאן מִשָּׁל לְצִדִּיקִים, כְּמוֹ דוּדָאֵי הַתַּנִּינִים הַטּוֹבוֹת בִּירְמִיָּהוּ פֶּרֶק
כד. 12 גְּאוּלִּים לְפִי אֶחָד הַפְּסוּקִים עַל הַטַּל וְהַגְּאוּלָּה, כְּגוֹן הוֹש' יד ו. גִּאִים גְּדִלִים, ע"ש אִיּוֹב ח יא. 13 לְשׁוֹר לְרִאוּת.
יִשְׁשִׁירְשׁוֹ שִׁישְׁרָאֵל דְּפִקוֹ בְּדִלְתוֹת ה' כִּד לְרִאוּת אֶת הַשְּׂכִינָה וְאַחֲרֵים מִפְּרָשִׁים שֶׁהֵם מִחֲפָשִׁים כִּיצַד לְדַפּוֹק בְּדִלְתוֹת. הַטְּלִילִם
יִשְׁשִׁירְשׁוֹ הַטְּלִילִם' כְּלוֹמֵר הַנְּהִיגֵם בְּדֶרֶךְ סִלּוּלָה. בְּמַעְגַּל מִשְׁשׁוֹר ע"ש "בְּמַעְגַּלִּי יוֹשֶׁר", מִש' ד יא. 14 דוּק כִּינּוּי לְשִׁמִּים
ע"ש יִשַׁע' מ כב. חֲשׁוֹר הוֹרֵם, לְפִי פִירוּשׁ הַקְּדֻמוֹנִים לְמַלְאֵה הַיְּחִידָאִית 'חֲשִׁרָת' בְּש"כ כב יב. עַד קֶץ לְחִיכַת שׁוֹר עַד סוּף
זֶמֶן שִׁישׁ לְשׁוֹר אֲכָל בִּשְׁדָה, וְהוּא סוּף הַקֶּץ, בְּמִרְחָשׁוֹן וְכוּ תַחֲלִילַת יְמוֹת הַגִּשְׁמִים. בְּכ"י הַמְּבוּרָג 152 מִפְּרָשׁ שֶׁהַכּוֹנֵה לְמִזֵּל שׁוֹר
מִמֶּשׁ אֲשֶׁר שׁוֹקַע (וְהוּא יְהִיָּה פִירוּשׁ 'לְחִיכַת', ע"ש תה' עב ט, וְעוֹד) בְּמִרְחָשׁוֹן כֹּאשֶׁר מִזֵּל מִרְחָשׁוֹן (עֲקָרָב) עוֹלָה. 15 דִּגְלִי בְּנִי,
צִאצְאִי. אֲסוּר מוֹף מוֹף הִיא מִצְרִים (ע"ש הוֹש' ט ו) וְהַכּוֹנֵה לְשִׁמְעוֹן (בְּר' מב כה). וְגִיא וְהָאֶרֶמָה. וְדִגְגִיָּה תַעֲנָה ע"ש

הַפְגַּעַת טַל תַּכְכֵּן / מוֹל מְכוּן שַׁבַּת כָּזֶה
טַל הַנֶּפֶת עָב תַּתְכֵּן / בְּמַתַּנַּת טַל סִיּוֹן:
הַלּוּל קִדְשׁ תִּירוּשִׁי / יִמְגִּיד בְּטַל קִדְשִׁי
20 טַל הַלֵּנָת קִצִּיר שְׁרָשִׁי / יִלִּין בְּטַל לְהַשְׁרִישִׁי:

בְּפָתוּב בְּדַבְרֵי קִדְשֶׁךָ. שְׁרָשִׁי פָתוּחַ אֲלֵי מַיִם וְטַל יִלִּין בְּקִצְרִי: (איוב כט, יט)

וְאוֹת לַחֲשׁוֹף חֲתוּמִּים / וְרָמָז לְצַחֲצַח כְּתָמִים
טַל וְתֵר לְתַמִּימִים / לְהַאֲחוֹת בּוֹ כְּתָאוּמִים:
וְרָד עִם-אֵל לְהֵכֵן / וְנִס מְנַשִּׁי לְתַכֵּן
טַל וְעַד צוֹר לְשַׁכֵּן / אֹתוֹ כָּנָם לְעֲשׂוֹת כֵּן:

בְּפָתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ. וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים כֵּן בְּלִילָה הַהוּא וַיְהִי חֲרֹב אֶל הַגִּזָּה לְכַבֶּה וְעַל כָּל
הָאָרֶץ הָיָה טַל: (שר ו, מ)

ך'ל*מ'נ'ק ודשניה א | תחנה כ' 16 דשאינו מ' 2 | יהנה ג'ק' 43 | מחנה ג'ק' 39 17 הפגת ג'א' | תככן ג'א' תכין ג'ק' 39
מכוון ג'ב'ג'ק' 43 כן צפק | מכוון שבת מול י' | כן ו כוכן ג'א' 18 הנפה ג'א' | עב: עת ה עם ה* חס' ג'א' | תתככן ג'א' |
כמתן ג'ק' 39 כמת ג'א' 19 הלול...תירוש חס' צ' | הלול: קום (?) הוס' ל' * | קדש: מגד ג'א'ג'ב'ג'ק' 35 | ימגיד: לי
הוס' ג'ב'ג'ק' 39 | בטל: כטל כמ'נ' בטללי ג'ק' 25ג'ק' 43 לי הוס' ג'א'ג'ק' 35 20 הלנת: הלנות ג'א' הנפת ל' * | בטל: כטל מ'נ' בקציר
ג'ב'ג'ק' 25 21 לחסוף ג'ב'ג'ק' 25מ'ק' * לחסות צ' לחשות ג'א' | רמז ג'א' וברית ג'ק' 39 22 להאחות: להתחות צק חס' ג'ק' 25
בו: כן ג'ק' 39 חס' כמו ג'א'ג'ב'ג'ק' 25 כן ה' * | בתאומים ג'ק' 25פ' תאומים ג'א'ג'ב'ח' תאומים ג'א' כתמימים ג'ק' 43 23 ורד עם: ורד
עם י' ויערד ג'א' כמו ורד עם צ' | להכן: לתכן ג'א' | ונס: וגשם ג'א' | מנשי: מינישי ג'א' | בו הוס' כ'ל*ס'פ'ק'ק' * |
לתכן מ'נ'ק'ק' * | להכן ג'א' 24 ועד ג'א'ג'ב'ג'ק' 25ג'ק' 43צ'ק' * : ועד אפ' ועד מ' | צור: בו הוס' צ'ק' * | אתו:

הוש' ב כד. 16 דשאינו ר"ל על דשאינו. 17 הפגעת תפילת. מכוון שבת כיני לבית המקדש ע"ש מ"א ח יג, ור"ל
שתפילת הטל תהא מכוונת אל שער השמיים אשר הוא מכוון מול מקום המקדש (לפי בר' כח יז ובר' סט ז, עמ' 797). 18 טל
הנפת עב ר"ל פזור ענן של טל. משמעות זאת של הנפה יש בזה סח' י' גשם נדבות תניף". תתככן תכוון. במתנת טל סיון
בזכות מתנת טל שניתנה על ישראל בזמן מתן תורה בסיון. עיין לעיל 'אאגדה' שורה 5. 19 הלול קדש תירוש ר"ל יני
בשכיל הלול קדש, שהוא יין לנסך על המזבח ('הלול קדש' הוא ע"ש 'קדש הלולים', ריק' יט כד). ימגיד בטל קדושי
קדושי, שהוא שבט לוי, יגרום שהטל ימגיד — ימתיק ויבך — את היין, ואולי מתכוון הפייטן לדבר ר"ל בירד' תעניות ד ח, סח
ע"ד שהלויים אינם אומרים שיר בלא נסכים (כלומר 'הלול' הוא השיר בבית המקדש, ועיין בבלי בר' לה ע"א ובמקבילות).
20 טל הלנת וכר ר"ל כשם שבעבר לן הטל בקציר זרעי כן ילך וכר. 21 ואות לחשוף חתומים הטל הוא סימן לתחיית
המתים (לפי ישע' כו יט, להלן אחרי שורה 48). 'חתומים' הם הסגורים בארונות המתים. לצחצח כתמים לטהר חטאים
וכנראה אינו מתכוון לפסוק על הטל ממש אלא על מים בכלל, כגון 'חזקתי עליכם מים טהורים וטהרתם' יחז' לו כה. 22 ותר
הענק. לתמימים כיני לישראל. להאחות להתאחד ור"ל שהטל, על כל משמעותיו הנ"ל, יהיה סימן לאהבה בין ישראל
לקב"ה. 23 ורד עם אל כיני ליהודה ע"ש הוש' יב א. להכן להעמיד ולחזק; הפייטן מתפלל שהקב"ה יעמיד את שבט
יהודה, כלומר את ישראל. מנשי (ע"ש רב' כט ז ועוד) אשר לשבט מנשה, והוא גרען, כלהלן. לתכן להוציא לפועל.
24 טל ועד וכר ר"ל צור ועד (=דמן) לשכן אתו טל, כלומר הקב"ה הוריד לו, לגרען, טל (יש הגורסים 'ועד' בציור ומפרשים

25

Keywords: *Self-esteem, self-esteem threat, self-esteem threat response, self-esteem threat response strategies, self-esteem threat response strategies, self-esteem threat response strategies*

449

329567 D-TON

329567 D-TON

הדפסה ברזולוציית מסך - להדפסה איכותית הדפס ישירות מן התוכנה-

35

טלול יִדְיוֹת שְׁכָנִי / יִשְׁכֵּן לְבֵטַח לְשָׁכְנִי

טל טוֹהַר מְשָׁכְנִי / יִשְׁקֹט כָּעֵב טל עַל-מְכוּנִי:

כְּפָתוֹב עַל יַד נְבִיאָךְ. כִּי כֹה אָמַר יי אֱלִי אֲשַׁקֵּטָה וְאֶבִּיטָה בְּמְכוּנִי כַּחַם צַח עָלֵי אוֹר כָּעֵב
טל כַּחַם קָצִיר: (ישע' יח, ד)

יִלְדוֹת טל תָּאָרִי / כְּמָאֵז בּוֹ לְפָאָרִי

טל יִפִּיק לְבֵית יַעֲרִי / לְשָׁאֵג-בּוֹ כָּאָרִי:

יוֹם טוֹבָה בְּטוֹב אֲבָלִילָה / בְּזִנוּק בְּשֵׁן לְהַתְחַלֵּלָה

40 טל יְבוּלֵי אֵל הַטְּלִילָה / כְּעַל-הַמַּחְנָה לִילָה:

כְּפָתוֹב בְּתוֹרְתְךָ. וּבִרְדַּת הַטַּל עַל הַמַּחְנָה לִילָה יִרַד הַמֶּן עָלָיו: (כמ' יא, ט)

כְּרִסִּים רַד בְּרֹאשׁ תָּלוּל / בְּקֶץ רֹאשׁוֹן לְטָלוּל

טל כֵּן יִהְיֶה כָּלוּל / לְהַדְשִׁיא פְּרָחֵי אֱלוּל:

גא⁶ | ילדות גא⁶ | שוכני גג⁴⁵ כְּמ'ס'ה*צ'ץ משכני ה' | לְשָׁכְנִי אֲנוֹכְמ'נְס'הָצֶקֶן 36 ישכון גב'ל*ץקק*
37 תיארי גא¹גל²גפ'גק²⁷גק⁴⁵ | כמאז גל² | לפארי: לפיזיר גפ' טל הוס' גל² 38 יפיק: עלי הוס' צ' | כארי: פארי גפ'
39 טוב ג' | אבילילה: הבילילה גל²גפ'גק²⁷גק⁴⁵ | הכלילה גא¹ | כזנוק בשן: ילדות חודש גא⁶ | להתלילה כ'ס'פ' להתחללה
חק להכלילה גא¹גק²⁷ 40 יבול גק⁴⁵ | אל חס' פ' | להטלילה גא'ל* | כטל מ' | מחנה ק ברדתו הוס' גא⁶ 41 כרסס:
טל הוס' ס'צק | רד: טל גל²ה' | תלול: להפיק הוס' גא'מ'צ' | לקץ גל'מ'פ' | לטלול: בטלול גק'פצ להלול גא' | בחלול טל גל²
42 כן: בו פ' | יהי גא'גל²גק²⁷גק⁴⁵ | כלול גמ'ץקק* | באלול גא' טלול כ' | להדשיא: להדשי גא'גק⁴⁵ | לחדש גא'גק²⁷ | בו הוס'

סה י. 33 טללי ישע וכו' ע"ש ישע' יב ג 'ושאבתם... בששון' וכו'. ממשאב ממעיין, ונראית גידסת קטעי הגניזה 'מי
שאב'. 34 טל טעם אב טעם של טל בחדש אב, ולפי זה יש לנקד 'טעם'. לפי הניקוד קצם פירשו שהכוונה לטל שטעם יצחק
אבינו, ולא נראה. 35 טלול סוכה, אהל, ור"ל בית המקדש. ידידות שכני תואר לבית המקדש ע"ש "מה ידידות משכנותיך"
תה' פד ב. ורומז לשבט בנימין אשר בו שכן בית המקדש, ע"ש "ידיד ה' ישכון לבטח עליו" דב' לג יב. 36 טוהר משכני בית
המקדש הטהור. ישקוט יהיה קיים בהשקט ובבטחות. מכוני ר"ל 'מכוני'. 37 ילדות טל אותו טל שהוכסח לאברהם,
עיין לעיל כמה פעמים. תארי הוא יופי ושכחי. 38 יפיק כנראה ר"ל שטל הילדות של אברהם יפיק רצון. לבית יערי
כינר לבית המקדש ע"ש "בית יער הלבנון" (מ"א ז ב, ושאר 'לבנון' במקרא הנדרשים על בית המקדש) ור"ל שכית המקדש ייבנה
בזכות הטל הנ"ל. לשאוג בו כארי ע"ש "ה' מציון ישאג" (עמ' א ב, או פסוק דומה) והפייטן רומז למזל אריה אך גם להמשך
הכית — לשבט חן שנמשל לאריה בדב' לג כב. 39 יום טובה הגאולה לע"ל והמליצה היא ע"ש קה' ז יד. בטוב אבילילה
כנראה ר"ל אנסך נסכים (ואקריב קרבנות) בבית המקדש לפי דרשת ר' לוי בקה"ר לפסוק. לפי קטעי הגניזה יש לגרוס 'הבילילה'
ור"ל שהקב"ה יערב טובה ביום הטובה. בזנוק בשן ע"ש דב' לג כב (מן הברכה לזון) ור"ל שיפרוץ עד קצה הארץ.
41 כרסס כרסס טל. רד בראש תלול אשר ירד על ראש מתולתל והוא רמז לפסוק שבסוף הבית. בקץ ראשון בגאולה
הראשונה, במצרים. לטלול למגן. הפייטן רומז לדרשת חז"ל לפסוק (בשיה"ש) שבגאולת מצרים הקב"ה הופיע לישראל
כבראש מלא טל של תחייה וגאולה. 42 טל בטל. יהא עכשיו. כלול ראשו של הקב"ה יהא מעוטר, כלומר הוא יביא אתו

כמהים שבע רצון להספק / בלחלוח נגב להאפק
טל פנסת על הודה תרפק / לעוררה בקול דופק:

פכתוב בדברי קדשך. אני ישנה ולפי צר קול דודי דופק פתחי לי אחתי רעיתי יונתי תמתי
שראשי נמלא טל קנצותי רסיסי לילה: (שיה"ש ה, ב)

45 לאות טוב טל נתלה / תת לעולם חתלה
טל לנובב תנוב שתולה / להגיל במשוש בתולה:
ליגוד גדוד ישפר / להעצים גדודיו בלי מספר
טל להקיץ בקול שופר / אטומים שוכני עפר:

פכתוב על יד נביאך. יחיו מתיד נבלתי יקומון הקיצו ורננו שכני עפר כי טל אורת טלך
וארץ רפאים תפיל: (ישע' כו, יט)

מכל אם יאשרי ואהודנו משירי
50 טל מאגלו יעשרי / להספיק עד-קץ תשרי:

ל* | פירי גא' פארי גק²⁷ 43 כמהי גא'גק²⁷ כמיהיך גק⁴⁵ כמהם ר | סבע גא' | הספק פ | לחלוח גא'כ'מ'ה'פ*צ לחלוח
ל*פ בליחלוח כ'ס'ק ובלחלוח ק* בלילוח ג | להאפק גא'ס'ה'פ*צ להפק כמ'נ להתאפק ה תתרפק ק* 44 טל
ח'ס' גק⁴⁵ | כנסה גא' קניסה גק²⁷גק⁴⁵ כל גא' | דוד גא'גק⁴⁵ | תתרפיק גא' | טל לעוררה גק⁴⁵ | לעוררי גל² | בקול: דודי הוסי'
גא' 45 בטל ק* | לעולם: עולם גר' עם ק 46 תנוב: תהנוב גא' תעב ק* ח'ס' כפקר | להגיל: ולהגיל גא'
לשמח גא'גל'גק²⁷גק⁴⁵ | במשוש: כמשוש גן כמשוש ר בסוס גא' במחול גא'גק²⁷גק⁴⁵ 47 לאגוד וך'מ'נר לגדוד
ל* | גדודיו: יגודיו גא'גק²⁷גק⁴⁵ ח'ס' ג | בלי ח'ס' ק'ק* | במספר ק* משפר ו 48 בשופר (בקול ח'ס') ק 49 לאום
גא'מ'ה'פ*ק* | לעשרי כ | אהודנו כ'ר' 50 מאגל פצ מאגלי א מאגליו ה'ק* | יעשירי גא'ק עשירי ר' יאשרי גן

טל של ברכה. 43 כמהים ישראל הכמהים לגאולה. שבע רצון להספק חן להם סיפוק ושביעת רצון, והוא רמו לברכה
לשבת נפתלי (דב' לג כג). בלחלוח נגב נגב הוא כינר לארץ נגובה ויכשה. להאפק להרטיב את הארץ היכשה ב'אפיקים'
של נחלי מים, ע"ש תה' קכו ד "שובה ה' את שבינתו כאפיקים בנגב" וכוונתו (גם בשורה הבאה) לגאולה לע"ל. 44 כנסת
ישראל. תרפק תתרפק, ע"ש שהי"ש ח ה. הפסוק נדרש במדרשים שבידנו רק על גאולת מצרים ונראה שהפייטן חזר אל
תחילת הבית שבו השווה את הגאולה שלעתיד לגאולת מצרים. 45 לאות לסימן. טל נתלה הטל נקבע כסימן טוב, כלומר
הוא נמשל לגאולה ותחייה. חתולה רפואה. 46 לנובב להפרות ולהפריה, לשון תנובה וע"ש זכ' ט יז "ותירוש ינובב
בתולות (ורמוזו להמשך השורה)". תנוב שתולה תנובת הצמחים. במשוש בתולה (רמוז למזל אלול) ע"ש ירמ' לא יג ועוד.
47 ליגוד לאסוף, להגדיל את מספרו. גדוד רמוז לשבת גד ע"ש בר' מט יט וכן דב' לג כ "ברוך מרחיב גד". יושפר אשר
יוטב לו. גדודיו בלי מספר מליצה ע"ש איוב כה ג "היש מספר לגדודיו". 48 בקול שופר סימן לתחיית המתים, ע"ש
ישע' יח ג "ושוכני ארץ...וכחקוע שופר תשמעו". אטומים סגורים (בארנות), כלומר המתים, עיין לעיל שורה 21.
49 יאשרי יברכני. ואהודנו משירי ע"ש תה' כח ז. 50 טל מאגלו כלומר 'מאגלי טל שלו'. יעשרי יעשיר אותי. קץ

משמן לחם מקחי / מעסים יין רקוחי

טל מלא משאלות מלקוחי / יצרף פמטר לקחי:

פפתוב פתורת. יצרף פמטר לקחי תול פטל אמרחי פשעירם עלי דשא וכרכיבים עלי
עשב: (דכ' לב, ב)

נאק נושאי לה עינים / לענותם הט אונים

טל נופף למחולת מחנים / להכריע צדקם במאונים:

55 נתברך ממגד ומטל / פכאחים מנשא ומנטל

טל נשב אגלים תטל / מוליד אגלי-טל:

פפתוב פדברי קושף. היש למטר אב או מי הוליד אגלי טל: (איוב לח, כח)

שיח זו און לישבן / בטח להושיבן

טל שעירים לחשבן / מעת מרחשון:

סדור עבים להטלילם / כילד שעשועים לנטלם

60 טל שבע לטללם / צו לשמים תת טלם:

פפתוב על יד נביאף. פי זרע השלום הגפן תתן פריה והארץ תתן את יבולה והשמים יתנו
טלם והנחלתי את שארית העם הזה את כל אלה: (זכ' ח, יב)

יעשרם פ | להספק גק²⁷ס^פ 51 משמן אגמי משמן גא²⁷ק^ה* משמן ה | יין חס' פ¹ 52 מלא חס'
אגגא²⁷ק^ה*פ^הק^ה*ר 53 לענותם אגוס^פק^ה לענותם ה 54 לנפף ר לנוכב ק נופת ל* | מחולת ק | צדקתם ה
צדק גק²⁷ | כמאונים ה* בכף מאונים ר 55 מנוסה כ מנוסה ר 56 נשב אגס^הק^ה | אגלים אפק^ה | מטל ק* | חיסל
אגלים ק 57 שיח: עם הוסי' מ' סית גק²⁷ | אדון ק | לישבם ל* צ מכאן חס' ר 58 שערים גק²⁷ | לחשון גק²⁷ | מעת:
מריעית גק²⁷ 59 עבים: עניים ה | לטללם ו | שעשוע וחפפ^הק^ה* צק* שעשועי גק²⁷ 60 טל...לטללם חס'ק' |

תשרי זמן תשרי, כלומר עד תחילת ימות הגשמים. 51 משמן לחם ע"ש בר' מט כ, והוא רמו לשבט אשר. שורה זאת היא
המשך המשפט של השורה הקודמת. מעסים יין רקוחי ע"ש שיה"ש ח ב. 'מעסים' הוא שם עצם. 52 מלקוחי פי, לפי תה'
כ טז 'ולשוני מדבק מלקוחי'. 53 נאק זעקה. 54 נופף פזר. למחולת מחנים כינר לישאל ע"ש שיה"ש ז א.
במאונים כינר למשפט (מלבד היותו המזל של חרש תשרי). 55 ממגד ומטל ע"ש דכ' לג יג, הברכה ליוסף. כבאחים כמו
בין האחים. מנשא ומנטל הוא יוסף המורם בין אחיו. 56 נשב רז"ה פירש שהכוונה לרוח מיבשת המסירה את הטל וכך
נראה (אך יש שנקדו נשב והפירוש יהיה הבאת טל רגילה). תטל תטול. 57 שיח תפילה. זו כינר לכנסת ישראל ע"ש
"עם זו", שמ' טו טז. ליישבן לטעת על אדמתם. 58 טל בטל. שעירים טפות גשם (ע"פ דכ' לב ב). לחשבן כלומר
הטל ייחשב לגשם מעת מרחשון בימות החורף (אבל בקיץ הטל יהיה טל בלבד כי אין הגשמים ברכה בקיץ). 59 סדור
עריכת. להטלילם לסוכך עליהם וכנראה מחכוון לנבואה על סוכת השכינה שלע"ל (לפי ישע' ד ו) שהיא של עניי כבוד
כבשעת יציאת מצרים (מכ' פתיחתא בשלח, עמ' 80). כילד שעשועים רמו לשבט אפרים ע"ש ירמ' לא כ, ושורות אלה הם

עֲתִירַת טַל תַּעֲרַב / וּלְפָנֶיךָ תִּקְרַב

טל עֲלֵי שָׂרֵב / יִפְרַח כְּבִמְקוֹם עֶקְרֵב:

עֲלוֹת שְׁכֶבֶת מִפְּרֻחַת / בְּאַבִּי נַחַל מֵאַרְחַת

טל עֲלֵי-עֵין לְבָרֶךְ מֵרוֹם וּמִתַּחַת / וּמִתְהוֹם רוֹבֶצֶת תַּחַת:

בְּכַתוּב בְּתוֹרָתְךָ. וְלִיּוֹסֵף אָמַר מִבְּרַכַת יִי אֶרְצוּ מִמְּגֹד שָׁמַיִם מְטֹל וּמִתְהוֹם רֹבֶצֶת תַּחַת: (דב' לג, יג)

65 פְּרָחִי-חֶלֶד תִּשְׁלֹו / בְּטַל שְׁלֹאֲנִן וְשְׁלִיו

טל פְּרַח לְהִדְגִּיא וּלְהִשְׁלֹו / צִמְחֵי תָנוּב כְּסִלֹו:

פְּקֹד חֶרֶב בְּצִיּוֹן / לְטַלְלֵם בְּחֶרֶב צִחִיּוֹן

טל פְּרוֹת לְבָרֶךְ בְּצִבְיוֹן / כְּטַל חֶרְמוֹן שִׁיּוֹרֵד עַל-הָרֵי צִיּוֹן:

בְּכַתוּב בְּדִבְרֵי קֹדֶשְׁךָ. כְּטַל חֶרְמוֹן שִׁיּוֹרֵד עַל הָרֵי צִיּוֹן כִּי שֵׁם צִוָּה יִי אֶת הַבְּרָכָה חַיִּים עַד הָעוֹלָם: (תה' קלג, ג)

צִיָּה אִם-מִלְקָשֶׁת / וּמִלְקוֹשׁ אִם-מִבְּקָשֶׁת

70 טל צוֹק עֲבִים תִּהְיָ מֵאֲשֻׁשֶׁת / כְּבַעֲנִינַת קָשֶׁת:

שבע: שמה הוסיף ג'ק⁴⁷ | לטללם: להטלילם ו לנטלם ל* 61 לפניך ק* 62 יפירה ג'ק⁴⁷ | במקום ה 63 שכבה ג'ק¹⁵ג'ק²⁷ שכבת טל ס'פק'ק* | מפורחת ג'ק¹⁵ה* | אבי ג'ק¹⁵ג'ק²⁷ | הנחל ה | מאורחת ה* מאורחת ק' 64 לברך עלי עין צ' | עלי חס' ל* | מרום ל*פקק* | ותחת צ' | ממגד מתהום ג'ק¹⁵ ממגד ותהום ה* וממגד ומתהום ה 65 השלו מ'ף שליו ר' | טל פ | שאנן צק 66 פורח ג'ק¹⁵ג'ק²⁷ה* פרחי י פירות ג'ק⁴⁷ | להדגא נס' להדגין ג'ק¹⁵ג'ק²⁷ג'ק⁴⁷ה* | צמחי: פרחי ל* 67 כחורב ל*ה*צק* חורב ח' | לטל צ' | ציחיון אג'ק¹⁵ס'פצק 68 פרוח חס' ג'ק⁴⁷ | יברך ג'ק¹⁵ | כטל חס'ה | כחרמון ה | שיוור: רד אגוה'ה* | הר פ'ק 69 מלקוש ופ'ל* | מתבקשת ר'ל*ס'פק* מנקשת ק' מתנקשת ק' 70 צוק ארצ' | תהא: תהי ג'ק⁴⁷ אם ק | בענינת ג'ק²⁷ג'ק⁴⁷כ'נס'פ'ה'ק*ק*

המשך התפילה של שורה 57. 61 עתירת תפילת. 62 טל עלי שרב יפרח הפייטן מתפלל שהטל ירד במקום שהוא כעת יבש, וכנראה מתכוון לא"י שבימיו. כבמקום עקרב כינוי למדבר ע"ש דב' ח טו: "במדבר...נחש שרף ועקרב" (והעקרב הוא מזל מרחשון) ור"ל שהטל ירד כפי שירד לישראל במדבר. 63 שכבת מפורחת כינוי לטל ע"ש שמ' טז יד "ותעל שכבת הטל". באבי נחל ע"ש שיה"ש ו יא ור"ל צמחים (ואולי רומז לא"י שהיא "ארץ נחלי מים", דב' ח ז). מאורחת לשון 'אורחה', כלומר מוינה ומצמיחה את אבי הנחל. 64 עלי עין כינוי ליוסף ע"ש בר' מט כב "בן פורת עלי עין". הפייטן כנראה מתכוון כאן למנשה לאחר שהזכיר את יוסף ואת אפרים לעיל (שורות 55 ו-59). מרום ומתחת ע"ש פסוק כה, שם בברכת יעקב, ולהלן מביא את ברכת משה. 65 חלד כינוי לאדמה בלשון הפייטנים (בעיקר כניגוד לשמים). תשלו תתן להם בטחון, שלא תבוא עליהם סכנת קמילה. שלאנן ושלו איוב כא כג. 66 להדגיא לפרות ולרבות, ע"ש בר' מח טז. 67 בחורב בציון ע"ש ישע' כה ה ור"ל במדבר יבש ועין לעיל תחילת שורה 62. לטללם לסוכך עליהם, להצילם. צחיון הוא תרגום ארמי של 'צמאון'. 68 בצביון ברצון, בהארת פנים. 69 מולקשת מאורחת, כלומר אם התבואה עוד אינה בשלה בשעת אמירת התפילה, כלומר בפסח. ומלקוש כלומר גשם מאוחר. 70 טל צוק עבים ע"י טל הנצוק מן העבים (ולא ע"י מלקוש שהוא יכול להזיק והוא יכול להחשב כסימן קללה [עיין משנה תענית א ז]). מאוששת מחזקת. כבענינת קשת ע"ש בר' ט יד, כלומר כביידת

צמאון צהרים / בל-ישזיף עדנים אחורים

טל צליחת אתאי נהרים / תצליח בו יהודה ואפרים:

בפתוב על יד נביאך. מה אעשה לך אפרים מה אעשה לך יהודה וחסדכם כענן בקר וכשל משקים הלך (הוש' ו, ד)

קלי בל-יצבט / בלי בחרב ילבט

טל קרח יחבט / לזרעוני טבת ושבת:

קוראיך לטוב תקב / להסיר מהם לב העקב 75

טל קמות בלי לרקוב / לשכון בטח בדרך עין יעקב:

בפתוב בתורתך. וישפן ישראל בטח בדרך עין יעקב אל ארץ דגן ותירוש אף שמיו יערפו טל: (דב' לג, כח)

רשע מר מדלי / מצלם החדלי

טל רסיסים תדלי / להזיל לגדאי כמדלי:

רשף ניצוצים באור חדק / בצל צלמון צורם להדק

80 טל רחף עלי-זו בצדק / ושחקים ירעפו-טל ויזלו-צדק:

בפתוב בדברי קדשך. בדרתו תהומות נבקעו ושחקים ירעפו טל: (מש' ג, כ)

כענינה ל* באות ענינה צ 71 צמאון חום וצף נהרים גק²⁷ | לכל ל* פ בלי גק¹⁵ | ישיוב צ' ישזוף גק²⁷ גק⁴⁷ דף*ק' שזוף גק¹⁵ 72 אתאי *ק' איתוי גק²⁷ | הצליח גק¹⁵ | להצליח גק⁴⁷ 73 קולי גק¹⁵ | כל: בטל גק¹⁵ גק²⁷ ככל*מ'פ'צ | לחורב מ' חורב ק' חרב אל*נפ*ק* 74 קרח: כל חוס' חרמ'צ 75 קוראי *ק' | תנקוב גק²⁷ | וחסיר ל* | מהם: מכשול גק²⁷ חס' גק¹⁵ ק' | מלב גק¹⁵ גק²⁷ | עקוב רמ'צ' 76 לעקוב גק¹⁵ גק²⁷ *ק' | בטח חס' גק¹⁵ דף*צ' | בדר: על חוס' צ 77 מאלו גק¹⁵ מדלי ג' | להחדלי גק²⁷ 78 טל חס' ק' | רסיסי ק' | תדלי: תדלי גק¹⁵ הדלילי גק²⁷ | לא יחדלי גק¹⁵ | תדלי אמ'צן תדלי צ' | להגדיל צ' | לגדאי ל*ס*פ*ק* | לגדאי גכף*ק* | לגדאי אגק¹⁵ בגדי צ' מגדי ק' | מדלי גק¹⁵ דף*ק* | מהדלי גק¹⁵ | חדלי צ' | ומדלי ק' רלי גק²⁷ 79 רשף גוף*ק' | ניצוצים גק¹⁵ גק²⁷ | ניצוצים אכץ | באור גק¹⁵ | כאור גק¹⁵ | בחדק גק¹⁵ | בצול גק¹⁵ | צורם: צורם גק²⁷ חס' גק¹⁵ 80 רחף ס' רעף גק¹⁵ | על גק¹⁵ גק²⁷ | ושחקים חס' ק' | ירעפו: יערפו ס'פ חס' גק¹⁵ | טל חס' גק¹⁵ | וילזו

גשמים (הקשת הוא מזל כסלו). 71 צהרים כינוי לחוס שמש חזק. 72 צליחת הצלחת. אתאי נהרים כינוי לאברהם שבא מארם נהרים. הטל הוא זה אשר יורד בזכות אברהם, כאמור לעיל הרבה. 73 קלי גרגרי דגן קלויים באש, וכאן במשמעות דגן שמויעד להיות קלוי. כל יוצבט לא יילקח, כלומר יתקלקל ויכלה. יולבט יישחת ויתקלקל (ויש שפירשו שורה זאת לפי נוסח זה כך: קלי לא יולבט כדי שלא יקרה שלא יוצבט, שלא יוכלו להגישו, וזאת המשמעות המקראית, עיין להלן). לפי הנוסח 'בטל יוצבט' (עיין בח"ג) משמעות "יוצבט" הוא כבמקרא "יוגש". 74 קרח יוחבט ע"י הטל יוכה (ויתבטל) הקרח, המדיק לפירות. 75 תקוב תזכור. לב העקוב ע"ש ירמ' יז ט. 76 קמות תבואה העומדת בשדה לפני הקציר. 77 מר מדלי כינוי לגינים ע"ש ישע' מ טו "הן גינים כמר מדלי". החדלי בטל אותי, ור"ל בטל מעלי את צל רשע האומות, שלא אשכ עוד בצלם. 78 טל רסיסים רסיסי טל. תדלי תדלה לי. להזיל להורים. לגדאי כמדלי כלומר שפע של מים, וכאן רמזים מזלות טבת ושבת הנזכרים בבית הקודם. 79 רשף שרוף, הדלק, כך לפי פירוש הפייטנים שורש מקראי זה. באור חדק באש קוצים (חדק הוא קרץ בלשון מקרא) ור"ל שרוף אח הגינים שנמשלו כקוצים על פי תמונה ידועה במקרא, כגון תה' קיח ט-יב "כל גינים סבבתי...דועכו

שִׁפְרָא אֲסָמִי טַל דָּר / בְּקֹדֶשׁ נֶאֱדָר
טַל שְׁתִּילִים יְהִידָר / הַחֲנוּטִים מֵאֲדָר:
תְּדַגִּיא תְּנוּב שָׁנָה / בְּשַׁעַר דְּגִים מְדַשָּׁנָה
טַל תְּשַׁרִּישׁ אֲבִי יִשָּׁנָה / לְהַפְרִיחַ כְּטַל שׁוֹשָׁנָה:

החלק השני

החלק השני

כְּפִתּוּב עַל יַד נְבִיאָךְ. אֶהְיֶה כְּטַל לְיִשְׂרָאֵל יִפְרַח בְּשׁוֹשָׁנָה וְיִהְיֶה שְׁרָשִׁיו כְּלֶכְנֹן: (הוש' יד, ו)

החלק השני וממשיכים 'טל תן' עמ' 236.

ק 81 שפר חס' צ' | אסמי פ | לבקודש ו אל בקודש גק²⁷ 82 שתילים: שתולים אכנףק בו הוס' מ' | יהדר ל*תף*
83 תדגיא גק¹¹ תדשיא צ 84 באבי דמ'נ | כטל: בטל גק²⁷ ל* חס' גק¹¹

כאש קוצים". צלמון חושך או חושך של גיהנם, כך נתפרשה מלה זאת (בתה' סח טו) במדרש וע"י הפייטנים. צורם צורחם, להדק להשחק. 80 טל כטל. עלי זו עיין לעיל שורה 57. 81 שפר אסמי טל דר שפר את האסמים אשר בהם דר הטל, ויש שפירשו ש'דר' שייך להמשך השורה. בקודש נאדר כינוי לקב"ה ע"ש שמ' טו יא. 82 שתילים אילנות. יהודר יינתן בהדרת פנים. לפי הנוסח 'יהדר' (עיין ח"ג) ר"ל שהטל יהדר את השתילים. החנוטים האילנות שפירותיהם החלו להבשיל. 83 תדגיא תרכה, עיין לעיל שורה 66. תנוב תנוכה. בשער דגים אחד משערי ירושלים (צפ' א י ועוד) ומשמש כאן כסימן לירושלים המבורכת בפירון (ורומו למזל של אדר). 84 אבי צמחי. ישנה כינוי לישראל (ע"ש שיה"ש ה ב) ופירשו שר"ל שישראל הישנים בגולה ישרשו נטיעיהם בגולה.

החלק השני

בק"ק אמרו פיוט זה לפני "טל תן"

סימן: א"ב כפול שש. עיין במבוא עמ' מא.

אור	טל תאהל	ארקה	איפיה	להאביב ולא [להא]ביר
ברכת	טל תברך	בריא	ביפורה	להבריא ולא להבעיר
גיהת	טל תגיל	גיא	גננותיה	להדגין ולא להגיר

כ"י: גק¹¹ גק⁴⁸ ||

3 גילת גק⁴⁸ | תגיר גק⁴⁸ | להגיד אדלמן

'אור טל תאהל', פיוט מן הגניזה בקהיר ומקומו לפני 'טל תן'. הפירוש על פי הנוסח של זולאי בפיוטי ני"י, מדור המסופקים, עמ' שסא ועיין שם ספרות נוספת.

1 אור טל ע"ש ישע' כו יט "טל אורות" וכונתו לניצוצות טיפות הטל. תאהל תפרוס, תכסה. ארקה הארץ, ירמ' יא (ושם "ארקא"). איביה צמחיה (שיה"ש ו יא). להאביב פועל מן המלה 'אביב' שמשמעה תבואה ברכותה ור"ל תכסה את הארץ בטל כדי להצמיח את התבואה. להאביר המלה מחוקה בחלקה אך כך נראה להשלים בוודאי. 2 בריאה כל העולם. להבריא להשמין. להבעיר להשרף. 3 גיהת טל כלומר רפואה שתבוא מן הטל ו"ג גילת'. תגיל תגרום לשמחה ואולי יש לקרא 'תגיר', לשון 'מעלה גרה', כלומר תזרום וזולאי סבור שאולי יש לגרום 'תגיה'. גיא כינוי לאדמה לפי אדר"נ ג"ב פרק מג, ס ע"א (גם 'ארקא' הוא אחד מן הכינויים) ועיין להלן שורה 8. להדגין המלה אינה מתאימה בשלמות לסדר הא"ב.

דְּלִיפֹת	טל תְּדִיץ	דְּשִׁינָה	דְּרִיָּה	לְהַדְרִיף	וְלֹא לְהַדִּיל
5 הִלִּיכָת	טל תְּהַדֵּר	הָאֲדָמָה	הַכֹּל	לְהַצְלִיחַ	וְלֹא לְהַצְוִיחַ
וּרְעוּדָת	טל תְּוֹתֵק	וְתִיתָן	וְתִישָׁע	לְהוֹשִׁיב	וְלֹא לְהוֹכִישׁ
זִילָת	טל תְּזָרִיחַ	זָבַת	זְרִירָה	לְהִזְהִיר	וְלֹא לְהִזְחִיל
חֲשָׁרָת	טל תְּחַדֵּשׁ	חָלָד	חֲיִיָּה	לְהַחֲסִין	וְלֹא לְהַחֲסִים
טִיפָת	טל תְּטַעִים	טָרְפִים	טוֹבָה	לְהַטְעִים	וְלֹא לְהַטְחִין
10 יָרִידָת	טל תְּיִיפָה	יָבֹול	יוֹנְקוֹת	לְהִימִין	וְלֹא לְהִימִיק
כְּבָרָת	טל תְּכַתִּיר	כְּלוּלָה	כָּלְכָלוֹת	לְהַכְפִּיל	וְלֹא לְהַכְפִּין
לוֹוִית	טל תְּלוּהָ	לַחִים	לָכָל	לְהַלְחִים	וְלֹא לְהַלְחִין
מִתְנַת	טל תְּמַתִּיק	מֵאָכֵל	מִטְעָם	לְהַמְגִיד	וְלֹא לְהַמְגִיר
נֹפֶת	טל תְּנוּב	נִצָּנִים	נְאוֹת	לְהַנִּיר	וְלֹא לְהַנִּיד
15 סְבִיעֶת	טל תְּסַלֵּס	שִׁיחִים	שְׁדוֹת	לְהַשְׁגִּיא	וְלֹא לְהַסְגִיר
עֲלִיית	טל תְּעִידֵן	עֲשָׁבִים	עוֹלָם	לְהַעֲשִׂיר	וְלֹא לְהַעֲשִׂין

אוצר החכמה

4 תוריק גק⁴⁸ 6 תווחק: מחוק גק¹¹ 7 תורית: תוזה גק⁴⁸ | זבת: זכים גק⁴⁸ 9 תטעים: תטליל גק⁴⁸ | טרפים: טעמים גק⁴⁸ 10 ליימין גק⁴⁸ | לימק גק⁴⁸ 12 לוית: לוית? גק¹¹ | לינת? ליבת? גק⁴⁸ | להחליץ אולמן 14 להניד: להניד (!) גק⁴⁸ 15 ואילך מחוק גק⁴⁸

להגיר לשון 'גיר', בריח, כלומר לסגור, כלהלן שורה 15 ועוד. 4 דשינה אדמה פוריה. להדריך לגרום שידרכו על אחרים, כלומר לרומם אותם. להדיל לעשותם לדלים. 5 הליכת כלומר זרימת. תהדר תקשט. האדמה הפיטן משחמש בשורה זאת (ובשורה הבאה) באותיות השימוש ל'סימן'. 6 ורעודת ריעוד הוא קיבוץ, איסוף, כלומר כמות גדולה. תווחק (כך נראה להשלים, עיין ח"ג) תשבת. להרשיב לבטח. 7 זילת כמו נזילת. תזריח תגרום לאור, לשמחה. זבת כינר לא"י, ע"ש 'זבת חלב ודבש'. זוריה ע"ש 'זוזור' מ"ב ד לה, ור"ל אלה שנתעוררו, ולא ברור אם רומז לתחיית המתים ע"י הטל (עיין ב'אשא דע"י לר"א הקליר, שורה 42, מחזור ר"ה, עמ' 264), או כוונתו לצמחים המתעוררים לחיים. להזהיר כנראה ע"ש דני' יב ג על המקיצים מן העפר ש"זהירו כזהר הרקיע". להזחיל לגרום לפחד (זהו לעתים המשמע בלשון הפייטנים). 8 חלד גם זה מכינוי האדמה לפי אדר"ג שם, עיין לעיל שורה 3. להחסים כמו 'להסגיר' להלן שורה 15. 9 תטעים תוסיף טעם, חן ויופי. בגלל הכפילות ולהלן אולי ראוי לגרום כאן 'תטליל', עיין בח"ג. טרפים עלים, כלומר צמחים. טובה כך גירסת וולאי, אך נראה לקרא 'טעיה', כלומר הנטיעות. להטעים לתת טעם לפירותיה. להטחין לפורר. 10 ירדת צורה פייטנית, על משקל 'יראה', ע"ש 'וברדת הטל', במ' יא ט. להימין לחזק. להימיק לשון 'צמק', 'דקב'. 11 כברת לשון 'כביר', כלומר ריבוי. תבתיך חקשט. כלולה מושלמת, כינר לא"י. כלכלות טלים מלאים מאכל. להכפין לשון 'כפף', רעב. 12 לוית ע"ש 'לוית חן' (מש' א ט ועוד) כלומר יופי, השמחה שבטל. אך אפשר לקרא גם 'לוית' ופירושו לפי 'לח ולח' (כר' ל לו) והפייטן יצר משמע 'דטיבות' 'ללח'. תלוה תבוא עם. לחים צמחים לחים. להלחים לשון 'לחם', כלומר תתן אוכל. להלחין לשון 'לחץ' במשמע דלות. 13 להמגיר לשון 'מגור', פחד. 14 תגוב תצמית. להניד לפי הפועל 'גיר' בלשון חכמים, ור"ל שדות מעובדות יפה. להניד להתאבל. 15 תסלטל תרומם (לפי מש' ד ח). להסגיר לסגור את השמים מרדת הטל, וכן לעיל שורות 3 ו-8. 16 עליית טל ע"ש 'וחצל שכבת הטל' (שמ' טז יד). להעשין לשדוף. עיין

פִּתְחַת טַל תִּפְרַח פְּרוֹת פְּרָחִים לְהַפִּיץ וְלֹא לְהַפִּיץ
צָקַת טַל תִּצִּיץ ^{לְהַצִּיחַ} צִמְחִים צִיָּה לְהַצְהִיר וְלֹא לְהַצִּיר
קָרִיבַת טַל תִּקְיִים קָמוֹת קָהִלִּים לְקַיִּים וְלֹא לְהַקִּיא
20 רָדַת טַל תִּרְעִיף רְקוּמָה רַעֲנָנִים לְהַרְחִיב וְלֹא לְהַרְחִיק
שְׁ[כַבֶּת] טַל תִּשְׁלִי * שְׁעִשׂוּעִים לְהַשְׁמִין וְלֹא לְהַשְׁדִּיף
תְּאֻוֹת טַל תִּתְּאִים תְּנוּבָה תְּבוּאָה לְהַתְקִיף וְלֹא לְהַתִּים:

לעיל שורה 2.

לעיל שורה 2. 17 פתחת השמים להורדת הטל. להפיץ לרוח, שלא יצמחו. 18 צייה אחד משמות הארץ לפי ויק"ר כט יא, עמ' תרפא (אך לא לפי אדר"נ דלעיל, שורה 3). להצהיר להאיר, לשמח, ואולי משמעו להשמין, ע"ש "צהירו" איוב כד יא. להציר לשון 'צרה'. 19 קריבת ברא. תקיים תקים, תעמיד, תצמיח. קהלים כינוי לישראל. לקיים להחיות, לפרנס. להקיא ע"ש ויק' יח כח "ולא תקיא הארץ אתכם". 20 תרעף ע"ש "ושחקים ירעפו טל" מש' ג כ. רקומה ע"ש "רוקמתי", תה' קלט טו, נוצרתי, כלומר הבריאה (עין לעיל שורה 2). להרחיב ע"ש "הרחיבו...ופרינו", בר' כו כב. 21 השורה מחוקה בתחילה ומשובשת: לפני 'שעשועים' (או אחריה) חסרה מלה. זולאי השלים בתחילה לפי שמ' טו יד. תשלי תביא מנוחה ושלווה. שעשועים נטיעות, ע"ש "נטע שעשועיו", ישע' ה ז. 22 תאוות טל אהבה שאתה מראה לנו ע"י נתינת טל. התאים לשון 'תום', כלומר תשלים, תגמור, תבשיל. להתקף לשון 'תוקף', כלומר לחזק. להתים לכלות.

לעיל שורה 2.

סימן: תשר"ק. בתים בני ארבעה טורים (פותחים וחותרים ב"טל"). 3-4 מלים בכל טור. — א 4823

אַלְהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ

טַל תֵּן לְרִצּוֹת אֶרֶץ שִׁיתְנוּ בְּרָכָה בְּדִיצָךְ
רַב דָּגָן וְתִירוֹשׁ בְּהַפְרִיצָךְ קוֹמֵם עִיר בָּהּ חֲפָצָךְ בָּטָל:
טַל צִוֵּה שָׁנָה טוֹבָה מְעַטֶּרֶת פְּרִי הָאָרֶץ לְגֵאוֹן וּלְתַפְאֶרֶת
עִיר כְּסָכָה נוֹתֶרֶת שִׁמָּה בְּיָדְךָ עֲטֶרֶת בָּטָל:

כ"י: אגוזקור (חס' עד סוף 9); כ"מ'נ; ס' 20 (בגליון) ק (בלי ניקוד ובאותיות קטנות); * ג' 11 (עד 2) ||

1 טל חס' ג | לרצות: לרצות אגוזקור'נ את חס' ק | ארץ (וכן להלן) אוקף* | ברכה חס' ק | 2 חפצך בה ק | 3 טל חס' ק | שנת כ"י'מ'ק בשנה ו בשנת * | טובה חס' ק | ומעוטרת חג | 4 נוסרת ק | 5 על גחמ'נף*ק | הארץ ק | 6 מתוך:

1 לרצות ארצך ע"ש תה' פה ב 'רצית ה' ארצך". שיתנו ברכה בדיצך ע"ש תה' כא ז "כי תשיתו ברכות...תחדו בשמחה", ולכן 'בדיצך' משמעו כשאתה משמח ור"ל שתשמח אותנו כשתשית עלינו ברכה. 2 ותירוש בהפריצך ע"ש מש' ג י: "וימלאו אסמך שבע ותירוש יקביך יפרצו". קומם עיר ע"ש ישע' מד כו "...לירושלים תושב... וחורבותיה אקומם". עיר בה חפצך ע"ש ישע' סב ד "לך יקרא חפצי בה". בטל טל של תחייה, וכן להלן בכל סופי הבתים. 3 צוה שנה טובה כי בפסח העולם

טל	5	נוֹפֶף עַל־אָרֶץ בְּרוּכָה לְהָאִיר מִתּוֹךְ חֲשֹכָה	מִמָּגֵד שָׁמַיִם שְׂבָעָנוּ בְּרָכָה כִּנְהָ אַחֲרֶיהָ מְשׁוּכָה	בְּטָל:
טל		יַעֲסִיס צוֹף הָרִים חֲנוּנִיהָ חֲלֹץ מִמִּסְגָּרִים	טַעַם בְּמֵאֲדָךְ מִבְּחָרִים זְמֶרָה נִנְעִים וְקוֹל נָרִים	בְּטָל:
טל		וְשָׁבַע מֵלֵא אֲסַמִּינוּ יְהוָה בְּעֶרְכָךְ מַעֲמִיד שְׁמִינוּ	הִכְעַת תְּחִידֶשׁ יְמִינוּ גֵּן רוּחַ שְׁיִמְנוּ	בְּטָל:
טל	10	בּוֹ תִבְרָךְ מְזוֹן אֵימָה אֲשֶׁר הִסְעָתָ כִּצְאָן	בְּמִשְׁמַנֵּינוּ אֶל־יְהִי רְזוֹן אֲנָא תִפַּק לָהּ רְצוֹן	בְּטָל:

וממשיכים 'שאתה הוא', 'עמ' 240.

החזן החסיד

עניי א 7 טעם נ| במאריך אוחק'מ'ף*ץ כמאריך כ| במוראך המוכחרים ק 8 לחלץ אב| ממסגרים אב 9 ושבע נ|
הבעת תמלא ק 10 בערך ק| שמנו חרג| גן...שימנו חס' ק 11 במשמנינו כץ 12 תפיק קס'| להם ק| שנת
רצון ר| בטל חס' ק

החזן החסיד

נידון על התבואה (משנה ר"ה א ב) של כל השנה. מעוטרת בפירות דלהלן והביטוי 'לעטר בפרות' הוא רגיל בלשון חכמים.
פרי הארץ לגאון ולתפארת ישע' ד ב. 4 עיר כסוכה נותרת ע"ש ישע' א ח ור"ל שהיא חריבה. שימה בידך עטרת ע"ש
ישע' סב ג. 5 נופף ציווי של 'נוף', ויש 'נוף' לענין הורדת גשמים בתה' סח י (ולא נראה מה שפירש רד"ק שרומז לטל של תחיה
[לפי בבלי חגיגה יב ע"ב] כי הפייטן דייק בתחילת כל הבתים לעסוק בטל ממש ופירות ממש ורק בחלק השני בכל בית נעשה הטל
למליצה לגאולת ישראל). עלי ארץ ברוכה ממגד שמים ע"ש רב' לג יג "מבורכת ה' ארצו ממגד שמים מטל". שבענו מלא
אותנו (עיין "שבע רצון ומלא ברכת ה'", רב' לג כג). 6 להאיר ר"ל להאיר לכהנה, שבהמשך השורה, והיא מליצה רגילה בנביאים
במשמעות גאולה. כנה כינר לישראל ע"ש תה' פ טז. אחריו משוכה ע"ש שיה"ש א ד ור"ל אוהבת אותו. 7 יעסיס צוף
הרים ע"ש עמ' ט יג "והטיפו ההרים עסיס". טעם במאריך מוכחרים גם כאן יש להבין את שני טורי השורה כמשפט אחד (עיין
לעיל שורות 3 ו-5): יעסיס צוף טעם — של פירות — מוכחרים. 'מוכחרים' הוא תואר לפירות לפי המשנה בכורים א ג 'מזית שמן
שאינם מן המוכחר'. 'במאריך' אפשר לפרש בכל יכולתך אך אולי 'במאריך' הוא כינר לא"י במשמעות 'בממונה' כמו בנחלתך ולפי
זה שעור השורה הוא: טל יעסיס את צוף ההרים אשר בו (כלומר בצוף או בהם, כלומר בהרים) טעם פירות המוכחרים של א"י.
8 זמרה ננעים ביטוי בלשון חכמים, כגון יר' שקלים ה ב, מח ע"ד 'שהיה מנעים את קולו בזמר'. וקול נרים בשמחה, כגון
דה"א טו טז "להרים בקול לשמחה". 9 ושובע מלא אסמינו ע"ש מש' ג י "וימלאו אסמך שבע". הכעת הה"א לא באה
אלא בגלל סימן תשרי"ק ור"ל כעת, עכשיו. תחדש ימינו ע"ש איכה ה כא. 10 דוד כינר לקב"ה. כערכך מעמיד שמינו
כנראה רומז לתה' קמח ו-ו "הללוהו שמי השמים...רעמידם לצד לעולם" ור"ל הקב"ה העמיד את שמי עם ישראל כמידותיו, כלומר
לעולם. גן רוה שימנו ע"ש ישע' נח יא (או ירמ' לא יב). 11 במשמנינו...רצון ע"ש ישע' י טז. 12 איומה כינר לישראל
ע"ש שיה"ש ו ד. אשר הסעת כצאן ע"ש תה' עח נב "ויסע כצאן עמו". תפק לה רצון הביטוי המקראי (מש' ח לה ועוד)
הוא שהאדם מפיק רצון מה' ע"י מעשיו, והפייטן אומר שה' יפיק רצון לעם ישראל.